

- 1960 - Dňa 5. novembra sa konali oslavy VOSR a otvoril sa Mesiac čsl.-sovietskeho priateľstva. 7. novembra o 12:00 hod. odštartovala Štafeta priateľstva do SSSR, jej jedna vetva prebehla i cez Rumanovú, 100 pionierov vytvorilo slávnostný špalier okolo cesty, a ďalších 150 bežalo v rozostavenom behu so štafetou, vyzdobenou vyšívanými stuhami masových organizácií a školy, až po hlavnú cestu Báb-majere, kde sa pripojili k ďalším štafetám.
- 1961 - Pri oslavách 40. výročia založenia KSC z raky rumanovských občanov sa akosi spontánne upreli do neďalekej minulosti obce a preto s pohnutím spomínali na tragické udalosti, ktoré sa odohrali pred 40 rokmi v marci, keď v boji za lepší život v štrajku poľnohospodárskych robotníkov položili život Ján Bališ a Gašpar Konopásek, ktorí sú pochovaní na miestnom cintoríne. Dňa 26. marca, v deň výročia tragickej udalosti, žiaci, mládež a občania v mohutnom sprievode pochodovali dedinou na cintorín, kde v krátkej pietnej slávnosti si občania spomenuli na svojich tragicky zosnulých rodákov. Žiaci miestnej ZDŠ položili k ich hrobom veniec.
- Dňa 5. Novembra pokrýl Rumanovú v sprievode veľkej snehovej metelice prvý sneh. Prudká snehová víchrica narobila veľké škody najmä na elektrickom vedení, takže obec bola od 5.11. do 13.11. bez elektrického prúdu, v noci pohrúžená v tme, zmlkli rádiá a televízory, odmlčal sa miestny rozhlas, odložené petrolejové lampy a sviečky pomáhali zaháňať čiernu tmú dlhých jesenných večerov. Nedostatok elektrického prúdu spôsobovala veľké ťažkosti v maštaliach, ŠM a JRD pri napájaní dobytku, vodu museli dovážať až z Rišňoviec.
- Životná úroveň občanov sa zvyšuje. Obec má 281 čísiel, v 268 domoch majú rádioprijímač, dvaja občania vlastnia auto a veľa ich jazdí na motocykloch. V 34 domácnostiach počúvajú televízory. Od oslobodenia sa postavilo 48 rodinných domkov, mnohé ďalšie boli adaptované a prispôsobené modernému bývaniu (vodovod, kúpeľňa, ústredné kúrenie). Vo väčšine domácnostiach sú práčky, mnoho občanov si zakúpilo chladničky, ľudia sa slušne a moderne obliekajú.
- 1962 - Kultúrna úroveň obyvateľov obce sa neustále zvyšovala. Veľkú zásluhu na tom mal rozhlas, televízia a tlač. V roku 1962 bolo v Rumanovej 182 pravidelných koncesionárov rozhlasu, v 41 domácnostiach sa tešili každý večer z podarených inscenácií v televízii alebo z hodnotných televíznych prenosov, taktiež odber periodickej tlače stúpol. Denník Pravdu odoberalo 52 predplatiteľov, Rudé právo 19 predplatiteľov, denník Prácu 35 predplatiteľov, Hlas Nitrianskeho kraja prichádzal do obce pravidelne v 60 exemplároch a Hlas ľudu sa týždenne umiestnil v 30 domácnostiach.
- 1963 - Dňa 11. apríla navštívila obec delegácia sovietskych komsomolcov a turistov z Estónskej SSR. Privítali ich funkcionári obce, pionieri im odovzdali kytičky kvetov a predviedli krátky kultúrny program, po ktorom v družnej besede si

naši sväzáci vymieňali s nimi skúsenosti. O pohostenie sa postarali družstevníci.

Dňa 21. decembra usporiadala pionierska organizácia slávnosť Víťania zimy s bohatým kultúrnym programom. Starší pionieri pripravili iskrám (mladším pionierom) kolektívne darčeky (záložky do kníh, obaly na knihy).

1964 - Miestna ľudová knižnica dosiahla 1153 zväzkov (436 kníh krásnej literatúry, 110 kníh poľnohospodárskych, 346 kníh pre mládež). Knižný fond bol uložený v troch skrinách v učebni ZDŠ (horná škola). Umiestnenie knižnice nevyhovovalo, knižnica nemala čítareň a knihy sa mohli vypožičiavať iba po skončení vyučovania, čitatelia si knihy odnášali domov. Knihovníkom bol i v tomto roku učiteľ Gejza Tvrdoň. V roku 1964 mala knižnica 275 čitateľov, z ktorých bolo 200 žiakov. V bežnom roku sa urobilo 2578 výpožičiek. Usporiadali sa dve besedy o knihách.

1965 - V apríli tohto roku sa založila miestna organizácia záhradkárov a ovocinárov. Za účasti 21 členov a člena Okresného výboru sa ustanovil výbor, ktorého predseda sa stal Jozef Novosedlík a tajomníkom učiteľ Gejza Tvrdoň. Úlohou novozaloženej organizácie bolo pomáhať MNV plniť úlohy na úseku ochrany ovocných stromov a podporovať starostlivosť o záhradky pri rodinných domkoch rumanovských občanov. Záhradkári a ovocinári sa pravidelne schádzali na svojich členských schôdzach, kde počúvali odborné prednášky, dopĺňované filmami a diafilmami a oboznamovali sa s modernými metódami pestovania zeleniny, viniča a ovocných stromkov. Miestna skupina sa starala o rozširovanie kvalitných stromkov, ktoré spoločne objednávala pre svojich členov a nečlenov z radov občanov, ďalej obstarávala anorganické hnojivá pre členov, chemické postreky. Pre postrek stromkov obdržala jednu tragačovú striekačku v hodnote 750 Kčs. Striekačku doposlal Okresný výbor ČSZOZ v Nitre.

1966 - Starostlivosťou predsedu MNV súdruha Františka Vindiša sa pokračovalo v úprave ciest a komunikácií v obci. V úseku od dvora JRD cez obec smerom na Báb až po rodinný dom občana Jozefa Hrdinu sa rozšírila cesta do šírky 6 metrov a opatrla sa asfaltovým náterom. Z prašnej cesty, do ktorej sa rýchlo uháňajúce autobusy, traktory, osobné a nákladné automobily vyryli hlboké jamy, a ktorá sa v daždi premieňala na močiar hustého lepkavého blata, sa stala krásna asfaltová bezprašná cesta. Zároveň sa prehĺbili a vydláždili priestory vedľa upravených ciest a vybuodoval sa betónový kanál pred domov občana Čambálíka, v ktorého rožnej izbe je umiestnená predajňa textilu Vesna. Tento kanál odvádza prebytočnú vodu do potoka. Pracovníci skrátili vozovku v priestore pred dvorom JRD (pred kravínmi) tak, že vyrovnali zákrutu cesty pred hydínárňou a urobili prípravu na zrušenie mostíka cez potok a jeho posunutie smerom západným (asi 100 m). V tomto roku sa vybuodovala iba cesta a urobili sa prípravy na výstavbu nového betónového mostíka nad

potokom. Celkove sa na úpravu komunikácií v priestore obce vyčerpala suma vo výške Kčs 1,200.000.

- 1967 - V tomto roku sa previedla zbierka na ohradu okolo cintorína, ktorá vyniesla Kčs 20.000,-. Za tieto peniaze bola zhotovená ohrada okolo cintorína, nové dvere a bránka. Materiál (dvere, bránka, železné stĺpy, ohrada z drôtených vložiek, cement, štrk) sa zakúpil za zozbierané peniaze a prácu previedli občania v dobrovoľných brigádach, ktorými sa previedli tieto práce: betónový múrik v dĺžke 240 m o priemernej výške 60 cm, do ktorého bolo vsadených 80 železných stĺpov, na ktoré bolo zavesené drôtené pletivo o výške 125 cm. Na čelnú cintorína v dĺžke 40 cm bola zasadená železná ohrada z drôtených zložiek, uprostred čelnej hrany bola zhotovená dvojkřídlová železná bránka.
- 1967 - Dňa 11.12.1967 sa začala používať nová artézská studňa, vykpaná v parku pri ZDŠ (kaštieľ). Doterajšia studňa bola zdravotne závadná. ONV – OŠK objednal pre tunajšiu školu (kaštieľ) novú studňu. Na základe tejto objednávky previedli Pozemné stavby, n. p. Nitra, prieskumný hydrogeologický vrt – prebudovaný na studňu, ktorá bude slúžiť ako zdroj pitnej vody pre zásobovanie ZDŠ v Rumanovej. Práce sa previedli ručnou vírtacou súpravou typu A-50 v dňoch 25.2. – 12.4.1967 ponorným čerpadlom. Čerpací pokus a overenie výdatnosti studne a odberu vzoriek vody previedli v dňoch 26.5. – 18.6.1967 ponorným čerpadlom.
- 1968 - V roku 1968 mala obec Rumanová 1360 obyvateľov, z ktorých časť pracuje na JRD, ŠM ako aj v priemyselných podnikoch v blízkom okolí: v Nitre, Hlohovci, Seredi, Bratislave, niektorí odchádzajú za prácou aj do vzdialenejších oblastí: Nové Mesto nad Váhom, Myjava, Žiar nad Hronom, Košice, ba niektorí idú za prácou aj do Čiech: (Praha, Ostrava, Pardubice, Karviná) a týždenne jedenkrát sa vracajú k svojim rodinám. Obchodná vybavenosť v obci je takáto: predajňa potravín ako samoobsluha s časťou priemyselného tovaru. Vedúcim tejto samoobsluhy je Michal Mároň. Ďalej je tu predajňa mäsa a mlieka, vedie ju Štefánia Bakayová. V miestnom pohostinstve je vedúcim Jozef Dostál. Okrem týchto sa v obci nachádza aj predajňa odevov, textilu a obuvi.
- 1969 - Na začiatku roku 1969 v politickom živote obci u občanov ako aj u komunistov neboli jednotné názory na vývoj verejných politických udalostí v našom štáte. Väčšina komunistov nebola správne informovaná Okresným výborom KSS v Nitre o pravom stave v Ústrednom výbore, ktorý ešte zápasil v boji o správny smer a vývoj v našej republike. To bola hlavná príčina, že komunisti ako v obci, v JRD a na ŠM boli pasívni a zaujímali väčšinou vyčkávacie stanovisko. Starší členovia strany však napriek tomu prichádzali k záveru, že bude treba v straníckej práci viacej disciplíny, viacej aktivity u členov, aby sa normalizoval politický život v miestnej organizácii. Strany v obci a na štátnych majetkoch. Komunistická strana musí byť schopná odrážať útoky pravice

a oportunistov voči jej vedúcej úlohe. To sa dá dosiahnuť len obnovením stranického života pravidelným zvolávaním a konaním členských schôdzí a aktivizovaním výboru ZO KSS pri JRD, ktorá mala byť vedúcou silou v obci.

1970 - V marci 1970 miestna organizácia spolu s miestnou organizáciou ZČSP zorganizovala oslavu 50. výročia rumanovského poľnohospodárskeho štrajku, v ktorom roku 1920 sa rumanovskí poľnohospodárski robotníci miestneho veľkostatku dožadovali zvýšenia miezd, zavedenia osemhodinového pracovného dňa, sociálneho poistenia, platenia práce cez čas, pevné stanovenie práv a povinností poľnohospodárskych robotníkov a za právnu istotu proti vykorisťovaniu veľkostatkára. Na spomienkovej oslave, ktorú organizoval OV KSS v okresnom meradle, sa zúčastnilo veľa robotníkov z okolitých obcí.

Rada a plénum MNV venovali v tomto roku veľa času výstavbe šatní a klubovne v obci, ktorá je tak potrebná, pretože mládež sa nemá kde schádzať, nemá kde hrať divadelné predstavenia, besiedky, estrády a rôzne kultúrne podujatia. Tieto sa doteraz uskutočňujú v zasadačke MNV, ale táto miestnosť je malá a pre podobné účely nevyhovujúca. Na podnet Rady MNV sa vypracoval plán, podľa ktorého by materiálne potreby pre výstavbu tohto diela sa dali zaobstaráť za sumu 362.000,- Kčs, zatiaľ čo všetky manuálne práce by sa previedli dobrovoľnými brigádami občanov, V tomto roku sa vyčerpalo na stavbu celkovo 30.964,- Kčs.

1971 - Veľké ťažkosti pri výstavbe športových šatní a klubovne vytvárala neochota občanov, ktorú ukazujú pri povolávaní na dobrovoľné brigády. Predseda František Vindiš to vyjadril výstižne na plenárnom zasadnutí MNV dňa 19. augusta: Občania si síce dávajú záväzky na výstavbu športových šatní a klubovne, avšak i napriek tomu ich riadne písomne povolávame, z 15 pozvaných občanov sa na brigádu dostavia 3 – 4 občania, čo vraj svedčí o ich ochote. S výstavbou športových šatní a klubovne sa muselo predbežne počkať, aby sa najprv postavila železná konštrukcia a zastrešenie stropu. Tieto práce mal do konca roku previesť a dokončiť Okresný stavebný podnik v Galante.

1972 - Manifestačný súhlas s politikou strany dokázali prvomájové oslavy, ktoré organizoval výbor organizácie v spolupráci s miestnymi hospodárskymi organizáciami a s miestnou školou. V dlhotrvajúcom sprievode po uliciach okresného mesta nechýbali ani občania našej obce a ani žiaci ZDŠ s učiteľským kolektívom. K politike strany sa kladne vyjadrovali občania, ktorí v hojnom počte navštevovali verejné schôdze, kde sa okrem 59 členov strany zúčastnilo 177 nestránikov. Títo sa zapojili do diskusie v nej podali mnoho konštruktívnych návrhov. I napriek rastu socialistického uvedomenia občanov nemožno sa s týmto stavom uspokojovať, pretože ešte mnoho pracujúcich robotníkov, družstevných roľníkov a pracujúcej inteligencie požíva iba výhody socialistického zriadenia, no menej sa angažujú za politiku strany na verejnom živote.

V tomto roku podľa komplexného hodnotenia a rozboru výsledkov práce Majetku poľnohospodárskej výroby, národný podnik Alekšince, hospodárstvo Rumanová sa previedol veľký kus obetavej práce. Bol to rok mimoriadneho zápasu s nepriazňou prírody, rok veľkej mobilizácie vlastných pracovných síl ako i aktivity všetkých pracovníkov v hospodárstve Rumanová pri prekonávaní kritických etáp poľnohospodárskej práce, osobitne v žatve, v zbere objemových krmív a jesenných plodín. Komplexný rozbor hospodárenia konštatoval, že sa hospodárilo intenzívnejšie na úseku živočíšnej výroby, hlavne v úžitkovosti hovädzieho dobytku, úlohy plánu predaja mäsa a mlieka sa nielen plnili, ale aj prekročili. Pre rastlinnú výrobu bol rok 1972 rokom s abnormálnym počasím, ktoré malo výkyvy po celý hospodársky rok a malo vplyv nielen na práce v rastlinnej výrobe, ale aj na dosiahnuté výsledky v produkcii rastlinných výrobkov.

Dňa 29. mája 1972 o 4. hodine ráno sa udiala otrasný tragédia šiestich rumanovských mládencov, ktorí sa rozhodli zabaviť sa na „hodoch“ v Rišňovciach. Na tanečnej zábave sa vraj veľmi dobre zabávali, že pritom nešetrili na alkohole, je evidentné, ani sa tomu nikto nečudoval, veď „hody“ sú len raz do roka. Po zábave sa rozjarení, ustatí, ale posmelení použitým alkoholom zabudli na dopravné predpisy a bezpečnosť jazdy nasadli šiesti do štvorsedadlovej Felície, ktorú šoféroval jej majiteľ Alexander Javor, povolaním šofér, zamestnaný v Bratislave. Na ceste domov pri „Mencovej“ záhrade na zákrute dolu brehom asi vo veľkej rýchlosti šofér nezvládol stroj, auto sa prevrátilo a narazilo do pätníka. Nárazom sa odtrhla strecha Felície a všetci cestujúci pri prevrátení auta dopadli priamo na hlavy, čím nastala okamžitá smrť. Jedine šoféra Alexandra Javora majiteľa auta, našli ráno medzi 5. a 6. hodinou medzi piatimi mŕtvymi ešte živého a odniesli ho do nemocnice v Nitre, kde mu lekári zachránili život. Ostatní piati rumanovskí mládenci našli v tejto katastrofe svoju smrť. Boli to títo chlapi: František Bališ, 26 – ročný technik v Plastike v Nitre; Martin Machovec, 23 – ročný; Jozef Marikovič, 23 – ročný; Jozef Fridrich, 32 – ročný, zamestnaný ako technik v Bratislave; Anton Horník, 27 – ročný, zamestnaný ako technik v Bratislave. Všetci zahynutí boli v obci medzi mládežou veľmi obľúbení, najmä Ferko Bališ, ktorý vykonával funkciu predsedu MO – SZM, bol poslancom MNV a predsedom školskej a kultúrnej komisie pri MNV. Šikovne organizoval rôzne verejné podujatia mládeže, súťaže v prednese poézie a prózy a takmer pred smrťou úspešne zakončil kurz v moderných tancoch, ktorý navštevovalo takmer 30 párov tanečníkov.

1972 -

Na pomoc vietnamskému ľudu zozbierali žiaci a pionieri na Fond solidarity 181 Kčs a zakúpili 300 zošitov, ktoré zaslali vietnamským žiakom a pionierom do Vietnamu. Okrem toho žiačky vyšších ročníkov v rámci pracovného vyučovania za pomoci podniku Plety v Nitre ušili pre vietnamské deti 6 kusov

prikryvok a podhlavníkov (podušiek), ktoré zanesli do Okresného domu pionierov a mládeže v Nitre.

1973 - Hospodárstvo Rumanová (predtým ŠM – štátne majetky) zmenili meno, keďže boli začlenené do Majetku poľnohospodárskej výroby, národný podnik v Alekšinciach. Do tohto komplexu patria aj hospodárstva Rišňovce, Lukáčovce a Alekšince. Výsledky hospodárenia hospodárstva Rumanová sú zahrnuté v komplexnom rozbere MPV za rok 1973. Rastlinná výroba v roku 1973 dosahovala v reprodukcii priemerných výsledkov. Príčinou iba priemerných výsledkov bola suchá jeseň, ktorá nepriamo ovplyvnila niektoré plodiny, ako je cukrová repa, kukurica a semená viacročných krmovín, ktoré mali vytvorené všetky predpoklady na dosiahnutie dobrých úrod. Od 25. septembra do 29. októbra nespadlo ani 1 mm zrážok. Agregáty sa nemohli vôbec používať a veľké množstvo suchých hrúd sťažovalo normálne zasiatie plodín.

Dňa 29. marca 1973 sa začali jarné prázdniny. Medzitým však na južnom Slovensku vypukla slintačka, ktorá je nebezpečne a veľmi nákazlivá najmä pre ošípané a hovädzí dobytok. Obec Rumanová pripadala do I. pásma, JRD a MPV boli uzavreté karanténou, počas ktorej kŕmiči, dojiči a ošetrovatelia ošípaných a hovädzieho dobytku a ich rodinní príslušníci sa nesmeli stýkať s inými občanmi v obci. V dôsledku toho viacej žiakov z areálu MPV nemohlo navštevovať školu, takisto asi z toho istého dôvodu sa jarné školské prázdniny predĺžili o dva týždne.

Dňa 24. marca 1973 navštívila našu obec sovietska delegácia, ktorá v rámci dražby čsl.-sovietskeho priateľstva prišla k nám až z Čeljabinska na Urale a pozostávala z troch členov (2 ženy a 1 muž). Žiaci ZDŠ ich privítali pekným kultúrnym programom, pohostenie tejto trojčlennej delegácii poskytlo miestne JRD. Táto priateľská a srdečná slávnosť sa odbavila v zasadačke MNV, po nej zostali hostia s miestnymi zástupcami MNV, spoločenských organizácií a učiteľmi ZDŠ v družnej debate, ktorá sa pretiahla hlboko do noci.

1974 - Dňa 13. februára usporiadala škola s pionierskou skupinou maškarný ples, na ktorom sa prezentovalo 42 masiek. Porota z nich vybrala 10 najkrajších. Na prvom mieste sa umiestnila „Madame Pompadour“, ktorú predviedol žiak Ján Hudák (IX. trieda). Druhé miesto obsadila maska „Pipi dlhá pančucha“, ktorú predstavila žiačka III. triedy Renáta Obertová. Tretím miestom porota ocenila masku „Cigáni“ žiačok IX. triedy Vlasty Labošovej a Janky Fančovičovej. Všetky masky dostali vecné ceny.

V dňoch 21. až 25. novembra usporiadala škola v rámci Mesiaca čsl.-sov. priateľstva výstavu sovietskych a ruských kníh spojenú s odpredajom. Rodičia a žiaci si zakúpili knihy v hodnote 950,- Kčs.

1975 - Dňa 14. novembra bolo slávnostne odovzdanie Spoločenského domu verejnosti krátkou slávnosťou, na ktorej sa zúčastnili zástupcovia okresu ako aj miestni funkcionári a v hojnom počte občania obce. Výstavba kultúrneho domu bola najdôležitejšia časť Volebného programu Národného frontu, ktorý prijali funkcionári a poslanci MNV vo voľbách v roku 1971. Po mnohých ťažkostiach, pri výstavbe bol Spoločenský dom koncom roku 1975 dobudovaný. Jeho hodnota dosahuje obnos vo výške 1,272.000,- Kčs. Pri jeho výstavbe pracovali v dobrovoľných pracovných brigádach takmer všetci občania obce, najviac však odpracovali mladí ľudia, členovia SZM a miestneho futbalového klubu TJ Družstevník.

Podľa správy z výročnej členskej schôdze prácu straníckej skupiny na JRD, ktorú viedol súdruh František Vindiš, možno hodnotiť kladne. V roku 1975 sa zišla 11 krát a riešila aktuálne problémy na JRD. Išlo o plnenie úloh vyplývajúcich z uznesení XIV. zjazdu KSČ, plnenie úloh rastlinnej a živočíšnej výroby, plnenie dodávok mlieka, mäsa a obilnín. Stranícka skupina rokovala o plnení plánu pre štátny nákup mäsa a mlieka, schválila politicko – organizačný plán žatevných prác na JRD, analyzovala dosiahnuté výsledky v zbere obilovín a krmovín, organizovala dožinkové oslavy jednak v obci a jednak aj účasť družstevníkov na celoslovenských dožinkách v Nitre. Ďalej riešila problémy porušovania pracovnej disciplíny u niektorých pracovníkov, vystríhala ich pred nadmerným používaním alkoholických nápojov v pracovnej dobe. Vyskytli sa aj nedostatky v údržbe strojov. Stranícka skupina hodnotila výsledky v socialistickom súťažení, plnenie úloh vyplývajúcich z novembrového uznesenia ÚVKSC a kontrolovala účasť svojich členov a vedúcich pracovníkov na JRD na vnútrostraníckom vzdelávaní. Riešili sa aj problémy pridruženej výroby na JRD.

1977 - 21.10.1977 pre žiakov 5. – 9. ročníka sme zorganizovali školské kolo súťaže „Partizánsky samopal“. Najlepšie výsledky dosiahli žiaci a žiačky z 9. ročníka. Dňa 5.11. sa uskutočnilo obvodové kolo súťaže o „Partizánsky samopal“ v Rišňovciach, ktorého sa zúčastnilo 1 družstvo chlapcov (umiestnili sa na 4.mieste) a 1 družstvo dievčat (umiestnenie na 7.mieste).